

højtærede Finansminister, om han mener, at der er nogen Mulighed for, at Hypotekbanken kan optage et saadant Laan i Udlandet, hvis Beløb atter kunde komme Kommuner til gode. Jeg kan ikke rigtig tro det, fordi der jo samtidig er givet en Bemyndigelse, som allerede har faaet Lovskraft, til, at Staten kan garantere et Laan, som Kommuner solidarisk optager i Udlandet — de nærmere Betingelser behøver man ikke at gaa ind paa. Man har, forstaar jeg, ment den Udvej mere farbar, at Staten kunde garantere Laan, som Kommunen optog. Jeg maa sige, at min Opfattelse er den, at man der er inde paa en urigtig Vej. Den rette Vej vilde netop være den at benytte Hypotekbanken, som er en Statsinstitution, der er indrettet til at optage Laan i Udlandet og derigennem til at have Indflydelse paa det danske Pengemarked og være dette behjælpelig. Derfor er det naturligt, at man søger at udvide Hypotekbankens Virksomhed. Det er ogsaa sket paa den Maade, som den ærede sidste Taler berørte, at man gik til at forsøge at lade Hypotekbanken laane i Indlandet, men Udlandet skulde være det virkelige Omraade for Hypotekbankens Laan, og den vilde som Statsinstitution være skikket dertil. Under de Forhandlinger, der er blevet ført med udenlandske Finansmænd angaaende et muligt Laan, har man ogsaa erkendt, at Hypotekbankens Stilling var saadan, saa statsgaranteret kan jeg maaske udtrykke mig, at der ikke var Forskel for saa vidt paa, om det var Staten selv, der laante, eller Hypotekbanken. — Jeg maa sige, at det, jeg har imod, at Kommunerne laaner under Statsgaranti, er dette, at det i Virkeligheden er et maskeret Statslaan, der finder Sted. Man kan gerne kalde det et Kommunelaan, om man har Lyst til det, men i samme Øjeblik, Staten giver Garanti, er det et Statslaan. Finansministeren har for Resten, inden han blev Finansminister, været meget imod at forøge Statsgælden i betydeligere Grad, senere har han jo mere overvundet den Utilbøjelighed, som han følte deroverfor, da han ikke var Finansminister. Hvis der skrides til at lade Kommunerne laane under Statsgaranti — hvad jeg ikke ved noget om, men jeg vil ogsaa gerne spørge den højtærede Finansminister, om den Vej er farbar —, saa er vi inde paa et virkeligt Statslaan. Det er ikke ganske det samme med Hypotekbanken, som kun er en til Dels statsgaranteret Indretning. Den er det ikke mere end til Dels, gennem Garantifonden, men paa den

anden Side vil jeg dog sige — da der her har været Tale om Hypotekbankens økonomiske Stilling, og da jeg i høj Grad deler den første ærede Talers Mening om denne —, at hvis der skulde komme nogen Vanskelighed for Hypotekbanken, maa Staten være forpligtet til at træde til. Hypotekbanken maa ikke komme ind i Vanskeligheder, som ikke Statskassen maa løse for den. Paa samme Maade som Staten — saaledes som det med Rette er gjort gældende af den første ærede Taler — maa ile Hypotekbanken til Hjælp, hvis den i et eller andet Øjeblik skulde trænge til likvide Midler, saaledes maa Staten i endnu højere Grad træde hjælpende til, hvis der virkelig skulde komme betydelige Vanskeligheder for den. Jeg tror ogsaa, det er rigtigt, at man fremstiller det saaledes overfor Udlandet — ogsaa gennem Udtalelser her i Tinget —, at Hypotekbankens Stilling er fuldkommen sikker. Netop som Følge af Hypotekbankens Forhold til Staten, at den er en Afdeling under Finansministeriet, maa Finansministeriet altid være beredt til at sørge for, at den ingen Skade lider.

Det er sandt, hvad den ærede sidste Taler sagde, at Hypotekbankens Virksomhed meget hurtigt i en vis Forstand standsede, og han gav selv Forklaring af Fænomenet, nemlig den, at det fremmede Laanemarked pludselig blev helt ændret, saa at Hypotekbanken ikke kunde komme til at virke saaledes, som nogle havde tænkt sig, den skulde virke. Men naar den ærede Taler sagde, at der var knyttet store Forventninger til Hypotekbankens Virksomhed, saa tager han fejl. Forventningerne var delte, om jeg saa maa sige. Der var mange, der mente — jeg hørte for øvrigt til disse —, at Hypotekbankens Virksomhed ikke vilde blive ret stor, medens man fra anden Side overdrev sine Forventninger. Jeg husker vist ikke fejl, naar jeg siger, at Nationalbanken f. Eks. i Erklæringer den Gang i høj Grad advarede mod at tro, at Hypotekbankens Virksomhed kunde blive saa indflydelsesrig, som mange ventede.

Inden jeg gør nogle enkelte Bemærkninger om Lovforslaget, vil jeg gerne rette nogle Spørgsmaal til den højtærede Minister, nogle Spørgsmaal, som ikke just staar i Forbindelse med Hypotekbanken, men med den økonomiske Situation. Jeg fik ikke Svar paa disse Spørgsmaal i en tidligere Debat, vi havde inden Juleferien; dels var Tiden saa overordentlig fremrykket den Gang, at jeg